

Laatste bewerking ©E.R. van Crugten^c, 13 augustus 2013.
erwin@crugten.nl

Thoe Rispens

Familiewapen Rispens:

Op goud een zwarte adelaar, aangebracht in het midden een doornkroon van sinopel met doornen van sable;
helmtteken: Op een wrong een rustende, gewende adelaar van sable met opgeslagen vleugels [Rietstap]; kleed:
Goud en sinopel; spreuk: Mors Ultima Linea Rerum (1654).

De oudst bekende plaats van herkomst van het geslacht Rispens is het dorp Oosterend, midden in Friesland gelegen in de Grietenij Hennaarderadeel, waarvan dit dorp tot 1580 de Hoofdplaats was.

Op minstens drie verschillende boerderijen te Oosterend hebben leden van dit geslacht het boerenbedrijf uitgeoefend. De oorspronkelijke boerderij lag op de Greate Wyns, nu Trye Hûsen geheten, ten Oosten van de Wynser dyk, die nog heden ten dage die naam draagt. Behalve op Greate Wyns vinden we in de 16 eeuw de boerderij Lytse Wyns, waarvan een inventarisbeschrijving bewaard gebleven is. De boerderij op Greate wyns draagt nog een aanduiding: Sate Rispens. De derde Rispens boerderij lag op Eesquert, tussen Oosterend en Henaard, dicht bij Adema. Deze was waarschijnlijk afkomstig van Hendrik Martens, met wiens dochter Rijk Hendriks, Claas Idses van Rispens in het (2^e) huwelijk trad. In het stamboek staat ten onrechte dat diens zoon Jan Klazes hier woonde in de eerste helft van de 17 eeuw, met zijn vrouw Barbera Ulbe Sjoerds Adema. Kinderen hadden zij niet. Hier is hoogstwaarschijnlijk ook geboren de voormoeder van het thans levende geslacht Rispens in het oosten van Friesland, in Groningen en Drenthe, nl.: Grietje de moeder van Claas Ruurds. Op het stemcohier van Oosterend komt de oudste Rispens-boerderij voor onder nr.17. De tweede onder nr.16 (Kleine Wyns). De derde onder nr. 39, tussen Adema (nr. 38) en Eesquert (nr. 40 en nr. 41).

Wat De Haan Hetteema zegt van de tocht van Magnus Forteman naar Rome, kan moeilijk met Rispens in verband worden gebracht, omdat deze tocht eeuwen eerder werd gemaakt (9^e eeuw).

De vetgedrukte namen komen voor in de kwartierstaat Van Crugten-Roos.

I.

Ocke Thoe Rispens, * Oosterend ± 1375 leefde ± 1402 te Oosterend op *Sathe Rispens*, tr. oosterend ± 1402: Jetscke Bonga, * Sathe Bonga (niet ver van Rispens gelegen), * Oosterend.

Kind:

1. **Ulbeth**, volgt II.

II.

Ulbeth, * ± 1430, mog. zn. van I..

Kinderen:

1. **Ocke**, volgt III.
2. **Ulbeth Ulbethszn**, volgt III².

III.

Ocke Thoe Rispens, leeft nog in 1511, mog. zn. van II.

Kinderen:

1. Aggo Ockenis/Oconis à Rispens, gen. Aggo Ostrendus, pastoor van de fraaie kerk te Oosterend tot in het begin van de 16e eeuw, die er ook in de Kerk begraven ligt, onder een blauwe zerk met Inscriptie † 1534.
Worp van Tabor en Aggo Ockonis ondertekenen samen het Testament van Edo Jonghema, en hangen hun waszegel aan een proefbrief van Ids Romckes van Oosterend, 03-09-1519, waarvan het origineel met zegels (Archief van het St. Antonie Gasthuis - Leeuwarden).
2. **Aucke Ockeszn.**, volgt IV.

III².

Ulbeth Ulbethszn. à Rispens (Ulbe thoe Rispens), * Oosterend ± 1460, woont 1528 op sathe Rispens, de meest westelijk gelegen boerderij van het gehucht Greate Wyns te Oosterend (nu: Trye Hûsen), tr. ± 1480:

Bauck/Foeck Douwesdr. Wijns, van Oosterend.

Kinderen:

1. Ulbeth Ulbethszn., volgt IV².
2. Ulck, volgt IV³.
3. **Claes**, volgt IV⁴.
4. Sipke, volgt IV⁵.

IV.

Aucke Ockes van Rispens, woont op de voorvaderlijke boerderij te Rispens en is in het begin van de 16^e eeuw boer ald., tr.: Engel.

Aucke Ockeszn Rispens, woont op de boerderij Rispens in de 1^e helft van de 16^e eeuw, tr.: Trijnte Geertsma.

Ook hij komt voor in het register van den aanbreng van Oosterend, dat ook nog zijn vader Ocke vermeldt, die dus in 1511 nog in leven was.

Kinderen:

1. Ocke Auckes van Rispens, was gehuwd en wo. te Sneek (1562).
2. Bernardus Auckes van Rispens, volgt zijn vader op de boerderij te Rispens (1546); wo. later in de kerkburen van Oosterend (1573), tr.: Trijn Pieters, gen. Trijn Bernardi, zij overleefde hem.
3. Haye Auckes van Rispens, jong overleden, doch heeft kinderen: als voogd over de kinderen wordt Pieter Jacobs genoemd.
4. Alef Auckes van Rispens.
5. Tet Auckes van Rispens, over wier weeskinderen Gerlof Rispens curator wordt 19 dec 1571, zie recesboek.
6. Syds Auckes van Rispens, die land verkoopt aan Ids Claeses 3 dec 1561.
7. Auck Auckes van Rispens, gehuwd met Pieter Jacobs.
8. Doedt Auckes van Rispens, die op Swyns onder Wommels woont, en van wie Ids Claeses en Anna een lijfrente kopen. 19 april 1556.
9. Jaeyts Auckes van Rispens, gehuwd met Wybe Wytse, woonplaats Oosterend, op grote Wyns.

10. **Anna Auckes van Rispens**, tr. **Ids Claeses van Rispens**, zv. **Claes Ulbeszn. van Rispens** en **Hylck Douwesdr. Langwirt**.

IV².

Ulbeth Ulbethszn. van Rispens, * Witmarsum, schepen van Bolsward en mogelijk substituut-grietman van Hennaarderadeel, † Oosterend, tr. Eelck Sjoerds Aylva, dv. Sjoerd Epes Aylva van Witmarsum en Syts Walta van Schraard.

Ulbet Ulbetzn. à Rispens koopt in 1531, 10 pondt land koopt afkomstig van het goed van Nijklooster. Deze 10 pondemaat (27 bunder) worden ook vermeld in het Register van de Aanbreng van 1511, als bezit van Ulbet Ulbetzn., maar zonder de toenaam van Rispens.

Tekenend voor de ongeïnteresseerdheid van het Burmaniaboek als het gaat om huwelijken tussen adel en eigenerfden is, dat het van Anna Rinia slechts mededeelt: zij trouwde 'NN, een rijke boer uit Oosterend'. Toch schaamden de Aylva's een 25 jaar eerder zich er niet voor een beroep op deze rijke boer te doen: in de jaren rond 1570 trad Gerlof samen met Bave van Roorda op als voogd over de kinderen van Alef Aylva!

Kinderen:

1. Gerlof Ulbes Rispens, ook in het Stamboek vermeld, tr.: Anna Dyesdr. Rinia van Blessum, van wie nog nageslacht in Friesland woont, met name in Oost-Dongeradeel. Er is nog een eigendomsbewijs van graven te Oosterend (18^e), vermeld in de inventaris van een nakomeling van Gerlof Ulbes, toen woonachtig te Metslawier, Oost-Dongeradeel.
2. Sjoerdje Ulbes Rispens, tr. Tyaerdt Sybolts [Buwalda], zn. van Jayts Haersma en Sybolt Fockes te Bualda, van stem 27 te Buwaldaburen, had 1552 een harnas, kocht 1565 Obblema sate, wilde land in Homminga sate te Eemswoude kopen, † 1570/71, tr. *Syurdtkje Wblets Rispens*, dochter van Ulbe Ulbes Rispens te Oosterend en Eelck Sjoerds Aylva van Schraard. Na de dood van haar man in 1570/'71 werd Sjoerdje, zo lezen we, bij de processen vergezeld van haar zoons Ulbe en Sibolt Tiaerts Buwalda.
3. Anna (huisvrouw van Bernardus Romkes Elckema, burgemeester van Bolsward).
4. Gaets (huisvrouw van Agge Agges te Arum) en haar broer Gerlof erfde Sjoerdje de saten Osingahuis en de Fennen te Oosterend. In het recesboek van Hennaarderadeel zijn veel stukken te vinden over de ruzies die Gerlof, die Osingahuis gebruikte, met zijn zusters maakte over niaar en de hoogte an de pacht.

IV³.

Ulck Ulbe van Rispens.

Kinderen:

1. Dochter, geprofessied non toe Nijklooster, hehad land te Oosterend, reeds † 1545.
Het land te Oosterend, afkomstig van Ulck Ulbe Rispens dr. wijlen professiede nonne toe Nijklooster.

IV⁴.

Claes Ulbeszn. van Rispens, * ± 1460, Oosterend, tr.: **Hylck Douwesdr. Langwirt**.

Kinderen:

1. **Ids Claes Ulbeszn Rispens**, volgt V.
2. Jacob Claeszn.
3. Anne Claeszn. Het Burgerboek van Franeker vermeldt een Anne Claeszn, die 02-09- 1539 het Burgerrecht kreeg.
4. Ditye Claeszn.

IV⁵.

Sipke Ulbeszn. van Rispens.

Kind:

1. Ulbet Sipkeszn. Rispens, tr.: Fouk Douwesdr.. Zij verkopen te Witmarsum een vrije rente, die zij bezitten. In 1545 kopen zij ald. 11 pondt (2 Proclamatieboek). Ze wo. ald.

V.

Idts Claes Ulbeszn. van Rispens, wo. Lytse Wyns, tr. (1) zijn achternicht: **Anna Auckes Rispens**, dr. van **Auckes Ockes van Rispens** en **Engel**; tr. (2): Eelck Wytzesdr. Lanquart, wed. van Simcke Jans.

Zijn 2^e vrouw bestuurde een flinke boerderij op grote Wyns. Zij gaat nu bij haar man op Lytse Wyns wonen, en er wordt een boeldag gehouden. Zij is een zuster van Wybe Wytzes, die de echtgenoot van Jaeyts Auckes, vorengenoemd. 11 dec. 1558 was een boeldag, er waren 21 stuks kalve koeien, 3 hoklingen, 1 bruyt fool merrie, 1 winterbarch, 20 ganzen, 8 hennen, en een haan en itlicke eynden en aercken nae huysmanne wyzesamen ongeveer 30 stuks. Ids Claeses koopt er koeien, de vrouw van Ocke Auckes van Sneek koopt een keesfat. (Rechterlijk Archief in de kanselarij te Leeuwarden)

In 1562 was hij eigenaar van het huis te Wyns (Lytse Wyns) "Lanck sijnde 16 facken. Te syden was een molckenkamer, wesende rondsom met stien. Ook is er een vertrek dat saal heet, waarvan het meubilair wordt opgesomd. 3 tafels stonden er, nl.: 1 uittrektafel en 2 andere schrijftafels, 2 kewieten (kasten), en een grote kist, 10 Deventer stoelen, 3 viervoetige draaistoelen met 3 andere driestallen, 4 kleine vrouwen stoelen, 3 stroy stoelen, 3 kinder stoelen, 5 losse banken en 5 stoelschamels. Alle stoelen uit het huis zullen wel bij elkaar gezet zijn, maar het is niettemin een respectabele hoeveelheid. Dan zijn er 8 bedden, 17 dekens, gordijnen met ijzeren roeden, beddespreien, een schoorsteenkleed dat nog in bewerking is, enz. enz. Ook een goed gevulde linnenkast. Verder nogal wat tin en koperwerk, en als wapens 2 clingen, een nieuwe en een oude.

De rubriek brieven en instrumenten is interessant vanwege de personen die onder de debiteuren worden genoemd. Er is een lijfrente uit Eeskwert, gekocht van Johannes Agges en Ebel zijn vrouw, uit Swyns onder wommels, gekocht van Doedt Auckedr. Beide gekocht in 1556. Uit Meylsma te Witmarsum hebben Ids en Eelck in 1559, 21 goudgulden jaarlijkse rente gekocht van Sywert van Aylva en Hansck Sytsema. Ook nog 28 goudgulden uit Ockema Sathe te Burgwert, van Hero van Ockema die daar woonde gekocht in 1561. Er is een obligatie van 400 goudgulden ten laste van de prior en subprior van Oldeklooster, wegens aan hen verkocht hooi en verschoten penningen, en nog een van 104 goudgulden, door dezelfde verschuldigd. Verder een rentebrief van Heer Hayo Hoytezn. (pastoor) te betalen uit zijn landen in Rispens, daar Bernardus Auckes op woont (van 1561). Ook Syrck Donia (Grietman) heeft aan Ids Claeszoon 7 goudgulden jaarlijkse rente verkocht, uit de Sathe Donia. Quiryne Schroer heeft een vordering wegens geleverd laken.

Uit zijn 1^e huwelijk:

1. Tiette Idtszn. van Rispens, meerderjarig bij overl. moeder.
2. Johannes Idtszn., volgt VI.
3. Ymck Idtszn. van Rispens, minderjarig bij overl. moeder.
4. Claes Idtszn., volgt VI².

Uit zij 2^e huwelijk:

5. Wytse van Rispens.
6. Anne van Rispens.

VI.

Johannes Idsses (Idtszn.) van Rispens, meerderjarig bij overl. moeder, * Oosterend mog. op de Zathe Rispens 1547; Kerkvoogd en Ontvanger geweest ald. en later boterkoopman te Bolsward, † Oosterend 17-04-1627, begr. ald., tr. (1) Oosterend ± 1577: **Goyck Johannesdr. Hoptilla**, * 1557, † Oosterend 13-06-1600, begr. ald. in de kerk, dr. van **Johannes Hoptilla** en **Auck Douwesdr. van der Sliffen**; tr. (2) Grieth Jochems, wed. van Jan Freerks, den Ouden, begr. Oosterend; tr. (3) Trijn N..

Kinderen:

1. Anne, volgt VII.
2. Dominicus, volgt VII².
3. Ids Rispens, begr. kerk Oosterend 1601.
4. Lolke Rispens, begr. kerk Oosterend 1635, tr.: Tetcke Gerbens, begr. kerk Oosterend 1628.
5. Dochter, begr. kerk Oosterend.
6. Dochter, begr. kerk Oosterend.

VI².

Claes Idtszn. (Idses) Rispens, * ±1550, mogelijk wat eerder, minderjarige bij overl. moeder. Voogd was Ocke Aukezoon (Rispens), burger in Sneek en Anne Claessen (Rispens), burger in Franeker. Klaas Idses tr. Rijk Hendrik-Martensdr te Eesqueert.

In Mei 1600 koopt hij een huis in de kerkeburen te Oosterend, gewoonlijk een bewijs dat de boer gaat rentenieren, en het bedrijf aan de kinderen overlaat.

Kinderen:

1. Ids Clases Rispens, tr. Oosterend 1610: Tyedts Sybedr. van Oosterend. Later woont hij als koopman in Bolsward.
2. Douwe Clases Rispens, hij is in 1671 Curator voor de boedelscheiding ten behoeve van de kinderen van Claes Ruurds.
3. Ruurd Klazes, volgt VII³.

4. Jan Clases Rispens, heeft in Franeker rechten gestudeerd, hij wordt in 1609 als student in Franeker ingeschreven, en zal toen nog wel niet boven de 20j. geweest zijn. Hij is later weer boer geworden, en woont dan op de Sathe te Eeskwert. Jan noemt zich deftig: Johannes Nicolai Euro Teles, d.w.z. Jan Klazes van Oosterend. Hij schrijft met Latijnse en Griekse letters. In 1616 tr. hij: Berber of Barbera Adema, dr. van Ulbe Sjoerds Adema, boer op de naastgelegen Sathe Adema te Eeskwert onder Oosterend.

Haar Zilveren onderriem staat vermeld in de inventaris van Grietje, dochter van Claes Ruerds en Bauck Wybes Adema, de naam Berber Ulbes staat er voluit op. Hier ligt ook een familierelatie met het latere geslacht Rispens in Hennaarderadeel. Een dochter van Wybe Ulbes Adema trouwt namelijk met Folkert Reinders, die in de 18 eeuw bezitter wordt van de Rispensboerderij, en dan ook naar die boerderij Rispens wordt genoemd. In 1699 had Wybe Ulbes Adema de Eeskwerder boerderij reeds van de kinderen van Claes Ruurds. Zijn nageslacht neemt later de naam Rispens als familienaam aan. Een achter kleindochter van Folkert Reinders Rispens is Antje Jans Rispens.

VII.

Anne Johannes Rispens, † vóór november 1614, tr.: **Auckje Sierckdr. Hanckema**, * 1585, † 29-03-1667 (óf 1 juni?), begr. Oosterend, zij htr. 16-11-1614: Sible Hillez Rispens, zn. van Hille Siercks Buualda to Tsjerkwert. Auckje was dr. van **Syerck Lamberts Hanckema** (armenvader van Oosterend 1594) en **Gaetscke Lolckesdr. Ada(e)ma**.

Kind uit het huwelijk van Anne met Auck:

1. **Goyck Annes Rispens**, * 1603, tr. Hennaarderadeel 03-06-1623: **Ulbe Broers Sippens**, † Oosterend 29-04-1668, zn. van Broer Gosses en Jetske Jelles Kingma (Wommels).

Kinderen:

- a. Gosse Ulbes Sippens.
- b. Jetske Ulbes Sippens Kingma, * ± 1646, tr. (1) 22-03-1663: Dirk van Velsen; tr. (2) 1672: Hille Gatzes Buwalda.
- c. Anne Ulbe Sippens, * ± 1648, † Idaard.

Kinderen uit het huwelijk van Auck met Sible:

1. Gaetske Sibles Rispens.
2. Siucke Sibles Rispens.
3. Acke Sibles Rispens.
4. Hille Sibles Rispens.

VII².

Dominicus Rispens, begr. kerk Oosterend 1668, 82 jaar oud.

Kind:

1. Auck Dominicus Rispens, tr. Hein, zn. van Heijn Martens Tjarda en **Dieuwke Jans Haxta**.

VII³.

Ruurd Klazes Rispens.

Kind:

1. Klaas Ruurds, volgt VIII.
2. Rijk Ruurds Rispens, wo. 1691 nog op de boerderij te Eesquert.

VIII.

Klaas/Claes Ruurds/Ruurds (van) Rispens, * 1623, † kerk Oosterend 04-08-1671 (48j.) in hetzelfde graf ligt als Claes Idses, zijn opa. De grafsteen ligt onder de houten vloer verscholen.

Claes Ruurds, tr. 11-11-1649: Bauck Wijbes Adema, † maart 1657, begr. kerk Oosterend.

16-10-1664 htr. Claes Ruurds: Auck Tjepkes van Deinum.

D. van Dijk, *Naspeuringen over het geslacht Rispens* (Leeuwarden, 1961), blz. 7+8, Tresoar (Ryksargyf) Friesland, G 201.

"De kinderen van Claes Ruurds verkopen de Eeskwerder boerderij in 1699 aan Wybe Ulbes Adema. Een dochter van Wybe Ulbes Adema trouwt met Folkert Reinders, die in de 18e eeuw bezitter wordt van de Rispens boerderij. Hij wordt dan ook naar die boerderij genoemd, Rispens.

Kinderen uit 1^e huwelijk:

1. Bauck Rispens, tr.: Jorrit Piers, van Deinum.
2. Grietje van Claes Ruurds Rispens, begr. kerk Oosterend. Erft een deel van de boerderij te Eesqueert van oom Rijk Ruurds. Grietje, tr.: Goris Gosliks Buma, van Arum.
3. Wybe van Claes Ruurds Rispens, begr. begr. Oosterend. Erft een deel van de boerderij te Eesqueert van oom Rijk Ruurds. Wybe, tr.: Jantje Folkerts (haar zuster Aafke Folkerts, tr. Reinder Klaas, vader van Folkert Reinders Rispens, stamvader van in Hennaarderadeel. Gehuwd met Aafke wybe Ulbes.dr Adema).

Kinderen uit 2^e huwelijk:

4. Jan Klazes, volgt IX.
5. Claaske Rispens, ~ Oosterend 28-01-1672 (na haar vaders overlijden).

IX.

Jan Klazes Rispens, ~ 30-05-1669, tr.: Sytske, van Oosterend, dr. van Bakker Ente Hylkes (die ook land in eigendom had). De proclamaties hadden plaats op 15, 22 en 29 mei 1692 te Oosterend. Het huwelijk werd te Deinum bevestigd. Sytske is na geloofsbelijdenis gedoopt te Boxum of Deinum, 21-05-1697.

Zij hadden in huur de boerderij Boxum nr. 9, groot 60 pondemaat (160 bunder), voor 192 Caroli guldens jaars. De plaats ligt bij de brug over de Boxumervaart, tussen Boxum en Deinum.

Kinderen:

1. Claas Jans, volgt X.
2. Haye Rispens, ~ Deinum, † op 23-jarige leeftijd, begr. kerk Oosterend.

X.

Klaas Jans Rispens, ~ Boxum 22-10-1694, † 1757, die omstreeks 1730 naar Buitenpost ging, en van wie het tegenwoordige geslacht Rispens in het oosten van Friesland, in Groningen en in Drenthe afstamt, met uitzondering van enkele (Usquert) die bij Gerlof Ulbes uitkomen.

Hij had nog landbezit te Oosterend, n.l. de helft van Sate Sybada (stem no. 33), afkomstig van zijn moeder Sytske Entes. Van 1728-1748 staat hij als eigenaar te boek. Hij huwde Sjoukje Rinse Claes dr. (Reitsema van Hardegarijp), die later te Buitenpost woonde, en een boerderij te erven had. Zo kwam het geslacht Rispens in Achtkarspelen, waar nog heden op de voorvaderlijke boerderij een lid van het geslacht woont

Kinderen:

1. Tjeerd Klazes, volgt XI.
2. Rinse Klazes Rispens, ~ /* ? Rinse Klazes tr. 09-11-1760: Sjeuke Gerrits Hajema van het Ooster Nieuw Kruisland onder Burum. Hun nageslacht woont het meest in het Groningerland.
3. Jeltje Klazes Rispens, * 1737.

XI.

Tjeerd Klazes Rispens, * sept. 1731, ~ 02-01-1732 (23 wkn./ 4 dgn.), † 1796, tr. Oostermeer 01-08-1762: Jitske Aebes, † 1784 (volgens verklaringen van getuigen bij het huwelijk van hun oudste zoon met zijn vrouw, dat gesloten werd toen de burgerlijke stand zijn intrede had gedaan).

Hij is kerkvoogd geweest in Buitenpost, en kocht daar 4 graven op het kerkhof 30 November 1776.

Kinderen:

1. Aebe, volgt XII.
2. Jan Rispens, ~ 28-02-1765 (10 dgn.).
3. Sjoukje Rispens, ~ 14-12-1767 (2 wkn./3 dgn.).
4. Simke Rispens, ~ 06-01-1771 (ruim 4 wkn.), en dus ± St. Nicolaas 1770 geboren was.

XII.

Aebe Tjeerds Rispens, ~ gedoopt Buitenpost 07-08-1763 (5 wkn. oud), in de Franse tijd een vermaard man en raadslid, landbouwer en -eigenaar te Buitenpost, † 21-03-1838, tr. (1) Buitenpost 06-06-1790: Antje Foppes van Surhuizum, † 09-11-1799; tr. (2) Buitenpost: Aaltje Tjeerds, van Buitenpost, † ald. 15-01-1809; tr.(3) Elisabeth (Lysbert) Oebeles Sipma, haar man is reeds overl. tijdens tr. van hun kind, zij is dan renteniersche te Buitenpost.

Het nageslacht hiervan woont voor een deel nog in de omgeving van Buitenpost. Op de voorvaderlijke boerderij woont nu Foppe Theunis Rispens, gehuwd met G v.d. Ploeg. De boerderij ligt aan de straatweg Leeuwarden- Groningen, bewesten Buitenpost, bij km-paal 23, aan de zuidkant van de weg.

Kinderen uit zijn 1^e huwelijk:

1. Foppe Aebes Rispens, volgt XII.
2. Jitske Rispens, * Buitenpost 12-05-1792, ~ 10-06-1792, gen. naar haar grootmoeder van vaders zijde, die ook Jitske Aebes heette, tr. 07-06-1816: Metske van der Klugt, * Burum 05-10-1791, zn. van Klaas Popkes van der Klugt (landbouwer onder Collum) en Tjitske Feikes.
3. Tjeerd, * Buitenpost 09-02-1794, jong †.
4. Tjeerd Aebes Rispens, * Buitenpost 15-03-1796, ~17-04-1796, koopman, wo. Optwijzel, tr. 02-04-1831: Iemkjen Folkerts Koning (24j.), * Optwijzel, dr. van Folkert Tymens Koning (landbouwer te Optwijzel) en Antje Luitsens de Boer.
5. Teunis Aebes Rispens, * Buitenpost 11-09-1798, ~ 07-10-1798, tr. 1827: Janke Egberts van der Meer (21j.), * Optwijzel ± 1806, dr. van Egbert Sijes van der Meer (landbouwer) en van Antje Minnes Sijtsma.

Kind uit zijn 2^e huwelijk:

6. Wijbe, volgt XII².

Kind uit zijn 3^e huwelijk:

7. Oebele, volgt XII³.

XII.

Foppe Aebes Rispens, * Buitenpost 16-04-1791, ~19-05-1791, tr. 04-06-1825: Jantje Oebeles Sipma, dr. van koopman Oebele Binnes Sipma en Geeske Klazes, die bij haar huwelijk 20 jaar oud was, en dus een jongere zuster van de 3^e vrouw van Foppes vader Aebe Tjeerds.

Kinderen:

1. Oebele Rispens, * 20-03-1826, jong †.
2. Oebele Rispens, * 07-05-1827.

XII².

Wijbe Aebes (Wiebe Ebes) Rispens, * Buitenpost, 02-09-1802, ~ ald. 10-10-1802, stamvader van het geslacht Rispens in Drente, wo. Kooten, † Achtkarspelen 02-12-1840, tr. Achtkarspelen 06-01-1834: Sjoukje Jans van der Meulen (22j.), * Hardegarijp, in dienst te Buitenpost, boerin, † Kooten 25-07-1874, dr. van Jan Daniels van der Meulen (broodbakker te Hardegarijp) en Aaltje Jans Krol.

Opgemerkt zij nog, dat Wiebe Aebes in de acte van aangifte van de geboorte van zijn zoon (hij kreeg 2 namen!) genoemd wordt: Arbeider wonende te Buitenpost. Het is hem dus blijkbaar gelukt een boerderij te huren. Inderdaad! Want in het Floreencohier van 1838 staat vermeld, dat hij de Pastorieplaats van Kooten in huur had, no.29, groot ongeveer 16 bunder, hebbende het Olddiep ten Oosten de Kuikhornster landen ten Westen. Zijn weduwe is er nog in 1848 en 1858. De kadastrale nummers zijn: kad. Gem. Kooten, no. 214, 211, 210, 207, 205, 206, 201. .no. 800, 940, 939, 798, 797, 796, groot 15 bunder, 89 roenden 40 EL. Ten Oosten het Olddiep, ten Westen het wildpad. Dit moet in de buurt van de driesprong Kootstermolen zijn, iets naar het Westen.

Kinderen:

1. Jan, volgt XIII.
2. Aaltje Wijbes Rispens, * Buitenpost 1837, tr. 02-05-1860: Andries Pieters Ellens, * Harkema-Opeinde, zn. van Pieter Ellens (bakker te Kooten) en Tjinske Andries Henstra.
3. Tjitske Wiebes Rispens, * Buitenpost 14-10-1839, † Kooten 17-02-1865, tr. 31-05-1862: Gerben Jacobs Wiersma (24j.), * Eetrum, zn. van Jacob Ouwes Wiersma (landbouwer te Eetrum) en van Lutske Koops Elzinga.

Kinderen:

- a. Wiebe Wiersma, * 02-03-1863 (get. grootvader Jacob Ouwes, 64j.)

XII³.

Oebele Aebes Rispens, * Buitenpost 09-02-1818, tr. Kollumerland 15-6-1859: Trijntje Sytses de Boer (37j.), * Driesum, boerin, wo. Westergeest, wed. van Sietse Sierks van der Veen, dr. van Sietse Feikes de Boer (landbouwer te Driesum) en wijlen Lutske Roelofs Dantuma.

Kinderen:

1. Ebe Oebles Rispens, * 17-09-1860. Nageslacht van deze Ebe Oebles Rispens woont heden ten dage o.a. in Leeuwarden.
2. Lysbeth Oebles Rispens, * 25-05-1862.

XIII.

Jan Wybes Rispens, * Buitenpost 16-06-1834, landbouwer te Kooten, later te Surhuizum, arbeider te Droge Ham (1870), ging 26-03-1877 naar Smilde, tr. Achtkarspelen 02-06-1862: Geertje of Gerritje van der Wal (19j.), * Kooten, dr. van Jan Alles van der Wal en Sytske Freerks Brouwer (winkeliers te Kooten).

Kinderen:

1. Kind, * Achtkarspelen 12-03-1863.
2. Kind, * Achtkarspelen 20-05-1864.
3. Kind, * Surhuizum, 13-11-1865.
4. Kind, * Surhuizum (op de boerderij) 28-03-1867.
5. Kind, * Droge Ham 02-12-1870.
6. Kind, * 12-10-1873, † 15-04-1873.
7. Kind, * Achtkarspelen 01-08-1876.
8. Trientje Rispens, * Smilde (?) ± 1877.

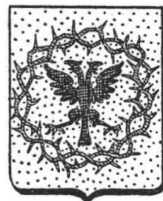
Bronnen:

1. Het Register van de Aanbrengh van 1511 (is een opgave van landbezit voor de aanslag in de belasting);
2. De proclamatieboeken van Hennaarderadeel (vermelden de verkopen, waarvoor consent (toestemming) moest worden gevraagd - is vanaf 1528);
3. De weesboeken van de Hennaarderadeel Grietenij, waarin inventarisbeschrijvingen bij overlijden, ten behoeve van nagelaten minderjarige weeskinderen;
4. Geschreven boeken uit het rechtelijk archief (hypotheekboeken, voogdauthorisatieboek e.a.);
5. Het oude kerkeboek van Oosterend, dat begint met het jaar 1606, dat van Boxum en van Buitenpost en van Hardegarijp;
6. Grafsteeninscripties, Kerk te Oosterend;
7. D. van Dijk, Naspeuringen over het geslacht Rispens (Leeuwarden, 1961), p 1, 2, Tresoar (Ryksargyf) Friesland, G-201;
8. Het stamboek van de Friesche Adel van Jhr. M. De Haan, Hetteema en Hamaël, (Leeuwarden, 1846), 161, Tresoar (Ryksargyf), waarin een Genealogie van het geslacht Rispens overgenomen uit de geschreven verzamelingen van Genealogieën van Sybolt van Adelen van Cronenburg (1611-1644);
9. Kerkboeken van Oosterend, Boxum, Buitenpost en Hardegarijp (1606), Tresoar (Ryksargyf) Friesland;
10. Rechterlijke Archieven Provincie Friesland, Tresoar (Ryksargyf) Friesland;
11. De opschriften van de grafstenen van dit geslacht in de kerk te Oosterend.

Rispens.

[Grafschriften tussen Flie en Lauwers]

Rispens
Frisse

[Rietstap]